

Min morfar och mormor hade en koloni i Malmö, på Södra Sommarstaden, där var jag mycket under mina barndoms somrar. Under dessa år kom området att hotas av stadens utbyggnad och samtalen om rivning lade hela tiden sordin på på trädgårdsglädjen. 1967 revs området.

Många stugor flyttades till områden en bra bit från stadens centrum, dessa områden fick och har mer karaktären av sommarstugebebyggelse än av koloniområden. De ursprungliga tankarna från Kolonirörelsen präglad av enkelhet odling försvann och den gamla stammen av kolonister såg inte de nya områdena som ett alternativ och hade även svårigheter att ta sig dit.

Men mina första somrar kom att prägla mig och gjort att jag alltid vurmat för denna form av fritidssysselsättning dock kom andra former av trädgårdar och utemiljöer att dominera. Först efter 50 år blev jag med egen koloni.

Efter att under många år varit fritidsboende på Österlen blev jag för tio år sedan kommuninvånare och det första jag gjorde var att leta rätt på en ledig lott och det gick snabbt. En trevlig lott på ett bra läge i den äldsta avdelningen därtill med en skymt av stadens vackra kyrka.

Lottens utformning och växterna kompletterar varandra, som mest fanns cirka etthundra olika växter vilka med tiden har minskat med en femtedel.

Det är roligt att ha många olika arter men platsen är ju begränsad och då får man blanda ståndorterna så att sådana som normalt står långt ifrån varandra här blir grannar.

Surmarksväxter står kant i kant med torrmarksväxterna och bäddarna består bara av några enstaka jordsäckar av olika innehåll.

Växter som normalt lever i skogens dunkel får nöjas med prydnadsträdens krontak eller syrenhäckens skugga.

Lottens mikroklimat är ofta till nytta men kan bli tvärt om så att det istället blir ett "köldhål", inte ovanligt att tidiga potatisplantor drabbas.

Det har alltså kommit till olika växter, några ovanliga som Judasträdet strax innanför grinden, på latin *Cercis siliquastrum 'Alba'*. Alba står för vitt och beskriver blommorna som kommer på de kala grenarna långt innan bladen utvecklats. Just denna sorten är ovanlig då det är vanligare med lilafärgade blommor. Trädets svenska namn anknyter till Bibelns Matteus:26.

Längre in i samma rabatt står en buske med stora tornar i sitt gula grenverk, *citrontörne*, *Poncirus trifolata* som trots sitt svenska namn inte tillhör citrussläktet men till trots är en viktig grundstam för *apelsin*, *clementin* och *mandarin*. I *Sydeuropa* finns också busken som gränsbuskage och häckar dess kraftiga tornar gör livet svårt för både två- och fyrbenta.

Många för oss nya arter som tidigare inte kunnat växa i vårt klimat har de senaste åren importerats.

Ett sådant är *Diospyrus kaki* på svenska *persimon* eller *kaki* med orange tomatliknade frukter, numera ganska vanliga i fruktdiskarna. På min lott sällskapar det med björnbärsspaljen.

Träd som är lättare att lyckas med är *aprikos* och *persika* båda under släktet *Prunus*, dem är jag inte ensam om på området.

Några olika vinrankor finns, dom kräver en del arbete för att utveckla bärklasar.

En liten samling av sparrisplantor finns också, en del köpta men de flesta plockade som

ogräs men genom att de flyttats till sin speciella växtbädd har dom förvandlats från ogräs till ”kulturplantor”

Ogräsrensning är ingen favoritsyssla, för att minimera det har det planterats marktäckande perenner. Bäst är *gullgrönan*, *Waldsteinia ternata* som efter en hård vinter hälsar våren välkommen med tusentals gula blommor. Efter milda vintrar blir det inga blommor då får man nöjas med en tät och städsegrön marktäckning.

Därefter kommer *flocknävan*, *Geranium macrorrhizum*, blir ungefär 20 centimeter hög därtill kommer rosa blommande stänglar på ytterligare någon decimeter.

Några få exemplar av dessa beskrivna perenner bildar ett villigt underlag för förökning och kan på några få år täcka det mesta av den öppna jorden.

En viktig faktor i trädgårdslivet är vattnet, än så länge har vi tillgång till Tommarpsån och dess

mjuka och på sommaren svalt tempererade vatten. Troligen har det på sin slingrande väg genom landskapet samlat på sig lite av lantbrukets överskottsnäring för det växer bra i rabatterna med hjälp av det.

Grinden med sina fiskar är en hyllning till stadens historia också var den kul rita och få smidd.

Pål A. Reijer